

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	33667
Nom	Didàctica de les habilitats perceptivomotrius i bàsiques
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	17 - Especialista en educació física	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ESTEVAN TORRES, ISAAC	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

Aquesta matèria busca aprofundir en el coneixement adquirit en l'assignatura de Didàctica de l'Educació Física en l'Educació Primària i preparar als futurs graduats/mestres, en l'especialitat arrellegada per la L.O.M.C.E. d'Educació Física, per a impartir els continguts relacionats amb l'ensenyament-aprenentatge de les habilitats perceptiu-motrius i bàsiques.

Aquesta assignatura s'abordarà des d'una doble vessant. D'una banda tindrà en compte el desenvolupament personal i professional dels futurs i futures mestres, i d'altra banda tindrà en compte l'adquisició dels coneixements i destreses necessàries per l'ensenyament de les habilitats perceptiu-motors i bàsiques.

Aquesta disciplina s'ocuparà de les competències comunes per a la formació de tot professional docent, i de les competències específiques per al desenvolupament de les habilitats perceptiu-motors i bàsiques.



En definitiva, les habilitats perceptiu-motors i bàsiques s'abordaran des del seu estudi conceptual, curricular, metodològic, pràctic i cultural.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

No es requereixen coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotors, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.



- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics del moviment humà i les activitats físiques.
- Comprendre el moviment humà i les activitats físicoesportives com a fenomen sociocultural.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar el currículum.
- Conèixer el currículum oficial d'educació física en l'educació primària.
- Dissenyar i desenvolupar situacions d'ensenyament/aprenentatge en contextos de diversitat propis de l'educació física, amb una atenció especial a les diferències de gènere.
- Adquirir recursos per fomentar la participació en activitats físicoesportives al llarg de la vida.
- Valorar i saber treballar de forma cooperativa com a condició per a la millora de l'activitat professional.
- Aprendre estratègies per a fomentar el desenvolupament professional del docent i el seu aprenentatge al llarg de la vida.
- Adoptar actitud autocrítica davant els processos d'ensenyament i aprenentatge, i valorar de manera reflexiva les experiències viscudes.
- Assumir la dimensió deontològica pròpia d'un professional de l'educació física i incorporar els principis ètics que orienten la seua intervenció docent.
- Conèixer i utilitzar estratègies i tècniques de recerca d'informació com a eina per al desenvolupament professional, així com les TIC en l'educació física i en la promoció de la pràctica d'activitat física.
- Adquirir coneixements introductoris a la investigació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Conèixer i saber diferenciar la natura dels continguts de les habilitats perceptiu-motrius i bàsiques en el marc escolar.
2. Saber programar diferents continguts relacionats amb les capacitats i habilitats perceptiu-motrius i bàsiques.
3. Aplicar estratègies metodològiques, així com les tècniques d'informació i comunicació (TIC), en funció de les competències proposades.



4. Utilitzar espais i climes motivacionals diversos per a estimular i optimitzar els aprenentatges dels xiquets i xiquetes.

5. Dissenyar adaptacions en contextos de diversitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Consideracions conceptuals de les habilitats perceptiu-motrius

1. Motricitat i percepció
2. Habilitats, destreses i capacitats motrius: una delimitació conceptual
3. Classificació de les habilitats i les capacitats motrius
4. Evolució i etapes sensibles

2. Aprenentatge motor i models pedagògics

1. Teories d'aprenentatge motor
2. Aprenentatge implícit i explícit
3. Models pedagògics per l'ensenyament de les habilitats motrius

3. Alineació curricular de les habilitats i capacitats perceptiu-motrius en educació física en primària.

1. Coneixement i autonomia personal
2. Habilitats motrius, coordinació i equilibri. Activitats en el medi natural

4. Consideracions didàctiques per a l'ensenyament-aprenentatge de les habilitats perceptiu motrius.

1. Condicionament operant en el aprenentatge motriu
2. La focalització de l'atenció durant la pràctica
3. Les dobles tasques en l'aprenentatge de les habilitats motrius
4. La retroalimentació com a factor facilitador de l'aprenentatge

5. L'avaluació: una visió constructiva de les habilitats motrius bàsiques

1. Per a què avaluar les habilitats motrius bàsiques?
2. Objecte de l'avaluació
3. L'avaluació entesa com una retroalimentació
4. Aspectes a considerar en l'execució de les habilitats motrius
5. Recursos en el procés d'avaluació.

**6. La programació i planificació de l'ensenyament-aprenentatge de les habilitats perceptivomotrius i bàsiques.**

1. Elements curriculars de les unitats didàctiques
2. Elaboració d'una unitat didàctiques com a unitat fonamental de programació
3. Exposició de les unitats didàctiques de l'alumnat

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teòricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	30,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia que es planteja esta assignatura és fonamentalment activa, cognitiva i participativa. S'utilitzaran estratègies docents que afavorisquen l'autonomia intel·lectual i acadèmica de l'estudiant, implicant-lo en el seu propi procés d'aprenentatge. Es prioritzaran estils d'ensenyament-aprenentatge com: els treballs col·laboratius, estils cognitius, grups de discussió, etc.

Els estudiants realitzaran activitats significatives que afavorisquen l'anàlisi i les reflexions crítiques del què, com, per què i per a què d'allò que es fa, mitjançant la recerca de solucions a les activitats i supòsits pràctics.

L'assignatura s'estructura en diferents apartats:

Horari presencial 40%**Classes d'aula**

Classes teòric-pràctiques en les que s'inclouen sessions d'introducció als diferents temes i de desenvolupament d'una part dels continguts impartits pel professor/a.

També **sessions teòric-pràctiques**, on els estudiants debaten i exposaran els treballs realitzats construint, desenvolupant i complementant els diversos temes.

Es tindrà en compte i potenciarà l'anàlisi i la reflexió crítica de documents i altres materials curriculars relacionats amb diferents temes de la matèria.

Per al desenvolupament d'aquest apartat s'utilitzaran diferents tècniques de dinàmica de grups i materials curriculars.



Classes d'aula gimnàs.

Classes pràctiques de contingut teòric-pràctic impartides pel professor/a. També es faran exposicions i aplicacions pràctiques didàctiques elaborades individualment i en grup, per part dels estudiants.

S'aplicaran diferents tècniques participatives i dinàmiques de grup, simulació de pràctiques docents, així como la utilització de materials didàctics i introducció en el ús pedagògic de les TIC.

Horari setmanes flexibles.

Horari no presencial 60%

Horari lliure de treball i estudi autònom

L'horari de classe no presencial s'utilitzarà, per part de l'estudiant, per a elaborar els treballs proposats en l'assignatura. La dinàmica de treball es realitzarà mitjançant la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació.

En este horari no presencial, els i les alumnes, assistiran a les tutories convocades per part del professor/a per al seguiment dels estudiants, de forma més personalitzada.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i es centrarà en analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

En les classes teòriques es valorarà: el maneigament d'informació, la participació i les exposicions didàctiques, debats, jocs de rol, etc.

En les classes pràctiques es valorarà: la participació, l'actitud, l'aptitud, i qualsevol altra contribució que enriqueixca la dinàmica de l'assignatura.

Requeriments mínims:

L'avaluació es realitzarà mitjançant:

- La presentació i/o defensa d'activitats i treballs proposats, individuals i/o en grup.

En els treballs teòrics o teòric-pràctics presentats es valorarà, entre d'altres aspectes: la coherència, la rellevància, les aportacions personals i de grup, la capacitat reflexiva i crítica, les innovacions, l'aplicabilitat i realisme i la qualitat i adequació de les fonts bibliogràfiques i/o digitals utilitzades.

En les exposicions es valorarà: la coherència, la rellevància, l'organització, la facilitat de comunicació, l'adequació, l'originalitat, els recursos didàctics i tecnològics utilitzats.



- També es tindrà en compte: el nivell de participació i implicació individual i en grup de l'estudiant, tant dins de l'aula com en les activitats i tasques que es realitzen fora d'ella.
- Per entrar en l'avaluació contínua, l'assistència a les classes pràctiques ha de ser com a mínim d'un 80% del total dels crèdits.
- Els estudiants que no s'ajusten a la dinàmica establerta d'avaluació contínua podran presentar-se a una prova escrita de tota la matèria, el dia que estableixca la convocatòria oficial.

Els alumnes també podran realitzar una autoavaluació i/o una avaluació del procés d'ensenyament de l'ensenyant.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Arráez, J.M. (1995): Aspectos básicos de la Educación Física en Primaria. Manual para el maestro. Wanceulen. Sevilla
- Batalla, A. (2000). Habilidades motrices. Barcelona: INDE.
- Castañer, M. y Camerino, O. (2006). Manifestaciones básicas de la motricidad. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida.
- Chow, J. Y., Davids, K., Button, C., & Renshaw, I. (2015). Nonlinear pedagogy in skill acquisition: An introduction. New York: Routledge.
- Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.
- Díaz Lucea, J. (1999). La enseñanza y aprendizaje de las habilidades y destrezas motrices básicas. Barcelona: INDE.
- Fernández, E. Gardoqui, M. L. y Sánchez-Bañuelos, F. (2007). Evaluación de las habilidades motrices. Barcelona: INDE.
- Gallahue, D. L., Ozmun, J. C. y Goodway, J. D. (2012). Understanding Motor Development. Infants, Children, Adolescents, Adults (7ª ed.). New York: McGraw-Hill.
- Manrique, J. C., Vacas, R. y Gonzalo, L. A. (2011). Las habilidades físicas básicas: una buena oportunidad para la cooperación. Buenos Aires: Miño y Dávila.
- Schmidt, R. A. (1988). Motor control and learning. Champaign, Illinois: Human Kinetics.
- Ureña, N., Ureña, F., Velandrino, A. P. y Alarcón, F. (2006). Las habilidades motrices básicas en primaria. Programa de Intervención. Barcelona: INDE.
- Viciania, J. (2002). Planificar en Educación Física. Barcelona: INDE.
- Whitehead, M. (Ed.). (2010). Physical literacy: Throughout the lifecourse. New York: Routledge.



Complementàries

- Adams, M. (2013). Teaching that changes lives. United States of America: Berrett & Koehler Publicers.
- Capllonch, M. (1994). Unidades didácticas para Primaria III. Habilidades y destrezas básicas. Barcelona: INDE.
- Cebrián, B., Martín, M. I., y Arroyo, A. M. (2013). Cómo trabajar la motricidad en el aula. Cuñas motrices para infantil y primaria. Buenos Aires: Miño y Dávila.
- Conde, J. L., Martín, C. y Viciano, V. (1998). Las canciones motrices II. Metodología para el desarrollo de las habilidades motrices en Educación Infantil y Primaria a través de la música. Barcelona, INDE.
- Danion, F. y Latash, M. L. (2011). Motor Control. Theories, Experiments, and Applications. New York. Oxford University Press.
- Escartí, A., Pascual, C. y Gutiérrez, M. (2005). Responsabilidad personal y social a través de la educación física y el deporte. Barcelona. Grao.
- Escola, F. (1989). Educación de la Respiración. Barcelona: INDE.
- Escribá, A. (1998). Los juegos sensoriales y psicomotores en Educación Física. Madrid: Gymnos.
- López Pastor, V.M. (coord). (2011). La evaluación en educación física: revisión de los modelos tradicionales y planteamiento de una alternativa. Buenos Aires: Miño y Dávila.
- Navarro, A. (2012). Manual de didáctica de la educación física en la Educación Primaria. Valencia: Universitat de València.
- Revistes

Gait & Posture. Editorial Elsevier

Human Movement Sciences. Editorial Elsevier

International Journal of Educational Research. Editorial Elsevier

Journal of Educational Research. Editorial Taylor & Francis

Journal of Motor Behaviour. Editorial Taylor & Francis

Journal of Sports Sciences. Editorial Taylor & Francis

Motor Control. Editorial Human Kinetics Journals

Perceptual and Motor Skills. Editorial Ammons Scientific

Research Quarterly for Exercise and Sport. Editorial Taylor & Francis.

Sport Education and Society. Editorial Taylor & Francis

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern



1. Continguts

Es mantenen tots els continguts inicialment programats en la guia docent per a les Sessions, incloent les teoricopràctiques.

S'eliminen les exposicions pràctiques presencials dels treballs grupals.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Es manté el pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdit ECTS marcades e la guia docent original.

Es manté la planificació temporal. Les sessions es realitzaran en els dies i hores programades fins al final de l'assignatura. Les sessions que no permetin l'assistència presencial en classe comptaran, a més d'amb els materials i lectures habituals, amb materials curriculars alternatius com ara videoconferències gravades, lectures complementàries o activitats a realitzar mitjançant l'aula virtual. En cas necessari, es podrà flexibilitzar la relació i la durada entre activitats pràctiques i teòriques, en funció de les circumstàncies. Es reforça el principi de treball autònom per part de l'estudiantat tant per a les activitats teòrics i de reflexió, com per a la realització del treball de programació d'una unitat didàctica grupal.

3. Metodologia docent

En la modalitat de docència híbrida, la sessió presencial mantindrà la dinàmica de treball habitual (classes teòriques, pràctiques d'aula i/o pràctiques de gimnàs). En el cas que part de l'alumnat assisteixi a la sessió a distància, es tractarà d'incloure en la dinàmica de la classe presencial (assistint a la classe teòrica, interactuant amb els companys i companyes en la pràctica d'aula o visionant la pràctica de gimnàs). En els casos en els quals no es compti amb el material adequat o la dinàmica impossibiliti l'atenció a distància, es proposarà una activitat complementària per a l'alumnat que estigui a distància.

En cas d'haver de migrar a la docència a distància, se substituiran les classes presencials per sessions en videoconferència síncrona o asíncrona mitjançant la plataforma Blackboard Collaborate. Les pràctiques d'aula es mantindran i s'afegiran activitats alternatives a les pràctiques de gimnàs.

Per a la resolució de dubtes, el professorat estarà disponible en el seu horari de tutories.

4. Avaluació

L'avaluació contínua es manté tal com està plantejada en la guia docent. En cas necessari, totes les tasques es presentaran únicament en format electrònic i/o per aula virtual. També en cas necessari, l'alumnat podrà presentar oralment els seus treballs grupals o individuals per videoconferència a través de la plataforma habilitada a l'aula virtual. Si és necessari, es flexibilitzarà el termini de lliurament de les activitats que formen part de l'avaluació contínua per a garantir que l'estudiantat tingui les mateixes oportunitats de ser avaluat.



La modalitat de prova escrita de tota la matèria es podrà adaptar, en cas que fos necessari, a la modalitat de prova escrita oberta o prova objectiva a través de l'aula virtual o un altre mitjà.

L'exposició teoricopràctica es modificaria, podent-se contemplar l'opció de realitzar un vídeo que contingui l'exposició teòrica del treball per a poder ser compartit amb la resta de l'alumnat.

Es mantenen els percentatges de qualificació de cadascuna de les parts d'avaluació (i.e., participació, examen teòric i treball grupal).

5. Bibliografia

Es mantenen les lectures recomanades en ser literatura disponible en línia a les biblioteques de la UV i els articles científics en les bases de dades que té subscrita la UV (requereixen VPN).